

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ALTERNATYVIŲJŲ DEGALŲ ĮSTATYMO NR. XIV-196 2, 3, 12, 23, 35 STRAIPSNIŲ,
PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 14¹, 27¹ STRAIPSNIAIS,
AŠTUNTUOJU¹ SKIRSNIU
ĮSTATYMAS

2025 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnio 26 dalį ir ją išdėstyti taip:

„26. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip apibrėžiamos **Reglamente (ES) 2023/2405**, 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2024/1679 dėl transeuropinio transporto tinklo plėtros Sąjungos gairių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2021/1153 ir (ES) Nr. 913/2010 ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1315/2013, Akcizų įstatyme, Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme, **Lietuvos Respublikos aviacijos įstatyme**, Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatyme, Lietuvos Respublikos kelių įstatyme, Lietuvos Respublikos muitinės įstatyme, Lietuvos Respublikos transporto veiklos pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos vidaus vandenų transporto kodekse ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose transporto ir energetikos sektorių veiklą.“

2 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Papildyti 3 straipsnį 12 punktu:

„12) Lietuvos transporto saugos administracija.“

3 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„12 straipsnis. Savivaldybių institucijos

Savivaldybės institucijos pagal kompetenciją savivaldybės teritorijoje:

1) skatina savivaldybės teritorijoje veikiančias viešojo transporto, komunalinių ir keleivių vežimo bei kitas paslaugas teikiančias įmones, savivaldybės įstaigas ir įmones naudoti alternatyviaisiais degalais varomas transporto priemones;

2) **turi teisę nustatyti** savivaldybės teritorijoje esančiuose miestuose **nustatyti** mažos taršos zonas **ir naudoti jomis tvarką, lengvatines elektromobilių dalyvavimo eisme (maršrutinio transporto eismo juostas), įvažiavimo į mokamas zonas ir jų statymo miesto teritorijoje sąlygas; atsižvelgdamos į mažos taršos zonų nustatymo rekomendacijas, valstybinio aplinkos oro monitoringo ir (ar) savivaldybės aplinkos oro monitoringo duomenis savivaldybių teritorijoje;**

3) **nustato lengvatines elektromobilių dalyvavimo eisme (maršrutinio transporto eismo juostose), įvažiavimo į mokamas zonas ir jų statymo miesto teritorijoje sąlygas;**

34) imasi priemonių, kurios skatintų įkrovimo prieigų įrengimą savivaldybės teritorijoje;

45) rengia, suderinusios su Susisiekimo ministerija tvirtina ir įgyvendina darnaus judumo miestuose ir atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros planų priemones.“

4 straipsnis. Įstatymo papildymas 14¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 14¹ straipsniu:

„14¹ straipsnis. Lietuvos transporto saugos administracija

Lietuvos transporto saugos administracija (toliau – LTSA):

1) atlieka kompetentingos institucijos funkcijas, nurodytas Reglamento (ES) 2023/2405 11 straipsnio 1 dalyje;

2) skiria šio įstatymo 34 straipsnyje nustatytas baudas.“

5 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 23 straipsnio 17 dalį:

~~„17. Savivaldybių tarybos nustato ir pagal poreikį periodiškai atnaujiną mažos taršos zonas miestuose, turinčiuose kurorto arba kurortinės teritorijos statusą ar daugiau negu 50 tūkst. gyventojų, atsižvelgdamos į mažos taršos zonų nustatymo rekomendacijas, valstybinio aplinkos oro monitoringo ir (ar) savivaldybės aplinkos oro monitoringo duomenis savivaldybių teritorijose.“~~

6 straipsnis. Įstatymo papildymas 27¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 27¹ straipsniu:

„27¹ straipsnis. Tvarių aviacinių degalų naudojimas

1. Aviacinių degalų tiekėjai turi užtikrinti, kad oro uostuose orlaivių naudotojams tiekiamuose degaluose būtų įmaišyta minimali tvarių aviacinių degalų dalis, įskaitant mažiausią būtiną sintetinių aviacinių degalų dalį, laikantis Reglamento (ES) 2023/2405 4 straipsnio 1 dalyje ir I priede nustatytų terminų ir reikalavimų.

2. Oro uostą valdanti įmonė, įgyvendindama Reglamento (ES) 2023/2405 6 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatas, imasi priemonių užtikrinti palankias sąlygas orlaivių naudotojams gauti aviacinių degalų su įmaišyta tvarių aviacinių degalų dalimi ir, LTSA prašymu, pateikia būtiną informaciją.

3. Orlaivių naudotojai, įgyvendindami Reglamento (ES) 2023/2405 8 straipsnio 1 ir 2 dalių ir 9 straipsnio 1 dalies nuostatas, iki Reglamento (ES) 2023/2405 8 straipsnio 1 dalyje nustatyto termino, o vėliau kasmet teikia LTSA ir Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūrai ataskaitą ir kitą su tvarių aviacinių degalų naudojimu susijusią informaciją.

4. Aviacinių degalų tiekėjai, įgyvendindami Reglamento (ES) 2023/2405 10 straipsnio nuostatas, iki Reglamento (ES) 2023/2405 10 straipsnyje nustatyto termino, o vėliau kasmet teikia informaciją Europos Sąjungos duomenų bazėje.“

7 straipsnis. Įstatymo papildymas aštuntuoju¹ skirsniu

Papildyti Įstatymą aštuntuoju¹ skirsniu:

„AŠTUNTASIS¹ SKIRSNIS

ATSAKOMYBĖ UŽ REGLAMENTO (ES) 2023/2405 PAŽEIDIMUS IR JOS TAIKymo TVARKA

34 straipsnis. Baudos už Reglamento (ES) 2023/2405 pažeidimus

1. LTSA nagrinėja šiame straipsnyje nurodytus Reglamento (ES) 2023/2405 pažeidimus ir skiria šiame straipsnyje nurodytas baudas vadovaudamasi Reglamentu (ES) 2023/2405, šiuo įstatymu, LTSA nustatyta pažeidimų nagrinėjimo tvarka ir Europos Komisijos tvarių aviacinių degalų ir sintetinių aviacinių degalų kainų Europos Sąjungos aviacinių degalų rinkoje nustatymo metodika, pateikta Europos Komisijos parengtose Reglamento (ES) 2023/2405 12 straipsnyje numatytų baudų nustatymo rekomendacijose.

2. Orlaivių naudotojams, kurie nesilaiko Reglamento (ES) 2023/2405 5 straipsnyje nustatytų pareigų, skiriama bauda nuo dviejų iki keturių kartų didesnė už sumą, gautą

padauginus vidutinę metinę tvarių aviacinių degalų kainą už toną iš bendro metinio į baką neįpildo tvarių aviacinių degalų kiekio. Jei dėl orlaivių naudotojų neteikiamų, pavėluotai teikiamų, netikslių ataskaitų ar kitos informacijos neįmanoma tiksliai nustatyti Reglamento (ES) 2023/2405 5 straipsnyje nustatytų pareigų įvykdymo apimties, skiriama bauda, kurios dydis nustatomas vidutinę metinę tvarių aviacinių degalų kainą už toną padauginus iš nuo 1/20 iki 1/10 bendro metinio įpiltų visų rūšių degalų kiekio, atsižvelgiant į pažeidimo aplinkybes.

3. Oro uostą valdančiai įmonei už nesiėmimą būtinų priemonių, siekiant pašalinti sunkumus orlaivių naudotojams gauti pakankamai aviacinių degalų, į kuriuos įmaišytų tvarių aviacinių degalų kiekis atitiktų Reglamento (ES) 2023/2405 6 straipsnio 3 dalyje nustatytą minimalią dalį, skiriama bauda nuo dviejų iki keturių kartų didesnė už sumą, gautą padauginus tvarių aviacinių degalų ir tradicinių aviacinių degalų kainų už toną skirtumą iš aviacinių degalų kiekio, kurio orlaivių naudotojai negalėjo gauti dėl oro uostą valdančios įmonės padaryto pažeidimo.

4. Aviacinių degalų tiekėjams:

1) už nesilaikymą Reglamento (ES) 2023/2405 4 straipsnyje nustatytų pareigų, susijusių su minimalia tvarių aviacinių degalų dalimi, skiriama bauda nuo dviejų iki keturių kartų didesnė už sumą, gautą padauginus vidutinės metinės tradicinių aviacinių degalų ir tvarių aviacinių degalų kainos už toną skirtumą iš aviacinių degalų, neatitinkančių Reglamento (ES) 2023/2405 4 straipsnyje ir I priede nurodytos minimalios dalies, kiekio;

2) už pateiktą klaidinančią ar netikslią informaciją apie tvarių aviacinių degalų, kuriuos aviacinių degalų tiekėjai patiekė orlaivių naudotojams, charakteristikas ar kilmę skiriama bauda nuo dviejų iki šešių kartų didesnė už sumą, gautą padauginus vidutinės metinės tradicinių aviacinių degalų ir tvarių aviacinių degalų kainos už toną skirtumą iš aviacinių degalų, apie kuriuos buvo pateikta klaidinanti ar netiksli informacija, kiekio;

3) jei dėl aviacinių degalų tiekėjo neteikiamų, pavėluotai teikiamų, netikslių ataskaitų ar kitos informacijos neįmanoma tiksliai nustatyti Reglamento (ES) 2023/2405 4 straipsnyje nustatytų pareigų, susijusių su minimalia tvarių aviacinių degalų dalimi, įvykdymo apimties, skiriama bauda, kurios dydis nustatomas vidutinę metinę tvarių aviacinių degalų kainą už toną padauginus iš nuo 1/20 iki 1/10 bendro metinio aviacinių degalų tiekėjo įpiltų visų rūšių degalų kiekio, atsižvelgiant į pažeidimo aplinkybes.

5. Baudos skyrimas neatleidžia aviacinių degalų tiekėjo, oro uostą valdančios įmonės ir (ar) orlaivio naudotojo, kurie pažeidė Reglamento (ES) 2023/2405 nuostatas, nuo nurodytų pareigų įvykdymo.

6. Aviacinių degalų tiekėjų pateikta informacija pagal Reglamento (ES) 2023/2405 10 straipsnį tikrinama ir į Europos Sąjungos duomenų bazę įtraukiama LTSA nustatyta tvarka.

35 straipsnis. Atleidimo nuo šiuo įstatymu numatytos atsakomybės už Reglamento (ES) 2023/2405 pažeidimus pagrindai, atsakomybę lengvinančios ir sunkinančios aplinkybės

1. Šio įstatymo 34 straipsnyje numatytos baudos neskiriamos, jeigu pažeidėjas įrodo, kad pareigos, numatytos Reglamente (ES) 2023/2405, nevykdymą lėmė išskirtinės ir nenumatytos aplinkybės, kurių pažeidėjas negalėjo kontroliuoti ir kurių poveikio nebūtų buvę galima išvengti net ir imantis visų pagrįstų priemonių.

2. Skiriant baudą atsakomybę lengvinančios aplinkybės yra šios:

1) pažeidėjas savo noru užkirto kelią žalingoms pažeidimo pasekmėms;

2) pažeidėjas savo noru atlygino padarytus nuostolius ir (ar) pašalino padarytą žalą;
 3) pažeidėjas pats per įmanomai trumpiausią laiką, bet ne vėliau kaip iki ataskaitinių metų deklaracijos pateikimo dienos, pranešė atsakingoms institucijoms apie nepasiektą reikalaujamą tvarių aviacinių degalų kiekį per ataskaitinį laikotarpį;

4) pažeidėjas padėjo atskleisti pažeidimo aplinkybes.

3. Skiriant baudą atsakomybę sunkinančios aplinkybės yra šios:

1) Reglamento (ES) 2023/2405 pažeidimas padarytas pakartotinai nepraėjus dvejiems metams nuo LTSA sprendimo, kuriuo pažeidėjui paskirta bauda už šio įstatymo 34 straipsnyje nurodytus pažeidimus, įsiteisėjimo dienos;

2) pažeidėjas trukdo atlikti tyrimą ir nustatyti aplinkybes ar slepia padarytą pažeidimą;

3) pažeidėjas tęsė pažeidimą, nepaisydamas LTSA nurodymo nutraukti neteisėtą veiklą.

4. Baudos dydis mažinamas nuo šio įstatymo 34 straipsnyje nurodyto baudos intervalo vidurkio, jeigu yra atsakomybę lengvinančių aplinkybių, arba didinamas, jeigu yra atsakomybę sunkinančių aplinkybių. Kai yra atsakomybę lengvinančių ir sunkinančių aplinkybių, baudos dydis nustatomas atsižvelgiant į jų skaičių ir reikšmingumą.

36 straipsnis. Baudų skyrimo terminas

LTSA šiame įstatyme numatytas baudas už Reglamento (ES) 2023/2405 pažeidimus gali skirti ne vėliau kaip per 3 metus nuo pažeidimo padarymo dienos, o tęstinio pažeidimo atveju – per 3 metus nuo jo paaiškėjimo dienos.

37 straipsnis. Šiame įstatyme nurodytų Reglamento (ES) 2023/2405 pažeidimų nagrinėjimo tvarka

1. Pažeidimai LTSA nagrinėjami rašytine tvarka, išskyrus atvejus, kai yra gautas dėl šio įstatymo pažeidimo atsakomybėn traukiamo asmens atstovo prašymas pažeidimą nagrinėti žodžiu, arba LTSA iniciatyva, kai būtina išklausti žodinius pažeidimo nagrinėjimo dalyvių paaiškinimus, ar kitais atvejais, kai pažeidimas gali būti geriau išnagrinėtas žodinio proceso tvarka.

2. Ne vėliau kaip prieš 14 kalendorinių dienų iki pažeidimo nagrinėjimo datos LTSA registruotąja pašto siunta praneša dėl pažeidimo atsakomybėn traukiamam asmeniui apie galimą pažeidimą, pažeidimo nagrinėjimo datą, laiką, vietą, formą, pareigą iki nagrinėjimo pateikti turimus su nagrinėjamu pažeidimu susijusius įrodymus, galimybę susipažinti su LTSA pateikta tyrimo medžiaga, išskyrus tą medžiagą, kuri sudaro valstybės, tarnybos, komercinę ar profesinę paslaptį, raštu pateikti reikiamus paaiškinimus ir šių paaiškinimų pateikimo terminus. Atsakomybėn traukiamo asmens atstovo, kuris tinkamai informuotas apie pažeidimo nagrinėjimo vietą ir laiką, neatvykimas į pažeidimo nagrinėjimo žodžiu vietą nekliudo nagrinėti pažeidimo.

3. Dėl pažeidimo atsakomybėn traukiamo asmens atstovas pažeidimo nagrinėjimo metu turi teisę susipažinti su surinkta tyrimo medžiaga, išskyrus tą medžiagą, kuri sudaro valstybės, tarnybos, komercinę ar profesinę paslaptį, daryti šios medžiagos išrašus, duoti paaiškinimus, pateikti prašymus, teikti įrodymus, apskųsti LTSA priimtus sprendimus.

4. LTSA, skirdama baudą pažeidėjui už šio įstatymo 34 straipsnio 2 ir 4 dalyse numatytus pažeidimus, remiasi Europos Komisijos tvarių aviacinių degalų ir sintetinių aviacinių degalų kainų Europos Sąjungos aviacinių degalų rinkoje nustatymo metodika, pateikta Europos Komisijos parengtose Reglamento (ES) 2023/2405 12 straipsnyje numatytų baudų nustatymo rekomendacijose.

5. Išnagrinėjusi pažeidimą, LTSA priima vieną iš šių sprendimų:

1) skirti šiame įstatyme nustatytą baudą ir įpareigoti pažeidėją ištaisyti padarytą pažeidimą;

2) atsisakyti skirti šiame įstatyme nustatytą baudą šio įstatymo 35 straipsnio 1 dalyje nurodytu pagrindu.

6. LTSA sprendimai ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo jų priėmimo dienos registruotąja pašto siunta išsiunčiami asmenims, dėl kurių jie priimti.

7. Šiame straipsnyje neaprašytos pažeidimų nagrinėjimo procedūros aprašomos šio įstatymo 34 straipsnio 1 dalyje nurodytoje LTSA nustatytoje pažeidimų nagrinėjimo tvarkoje.

38 straipsnis. LTSA sprendimų apskundimas

1. LTSA sprendimai dėl baudų skyrimo gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

2. Kreipimasis į teismą nesustabdo sprendimų vykdymo, jeigu teismas nenustato kitaip.

39 straipsnis. LTSA sprendimų vykdymas

1. LTSA sprendimu paskirtos baudos į valstybės biudžetą sumokamos ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo tos dienos, kurią pažeidėjui išsiųstas LTSA sprendimas dėl baudos paskyrimo, o apskundus sprendimą – ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos.

2. LTSA sprendimas yra vykdomasis dokumentas, vykdomas Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka. LTSA sprendimas gali būti pateikiamas vykdyti ne vėliau kaip per 3 metus nuo jo priėmimo dienos. Šis terminas pratęsiamas tokiam laikui, kokiam teismo sprendimu buvo sustabdytas LTSA sprendimo skirti baudą vykdymas.

3. Lėšos, gautos už šio įstatymo 34 straipsnyje nustatytus pažeidimus, Vyriausybei pritarus skiriamos moksliniams tyrimams ir inovacijų projektams tvarių aviacinių degalų gamybos ir panaudojimo srityje arba mechanizmų, leidžiančių sumažinti tvarių aviacinių degalų ir tradicinių aviacinių degalų kainų skirtumus, kūrimo ir kompetencijų ugdymo srityje remti.“

8 straipsnis. Įstatymo 34 ir 35 straipsnių pernumeravimas

Buvusius Įstatymo 34 ir 35 straipsnius laikyti atitinkamai 40 ir 41 straipsniais.

9 straipsnis. 41 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 41 straipsnio 7 dalį.

„7. Savivaldybių tarybos ne vėliau kaip iki 2025 m. sausio 1 d. nustato šio įstatymo 23 straipsnio 17 dalyje nustatyta tvarka mažos taršos zonas miestuose.“

10 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas

Papildyti Įstatymo priedą 5 punktu:

„5. 2023 m. spalio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/2405 dėl vienodų sąlygų darniajam oro transportui užtikrinimo (iniciatyva „ReFuelEU aviation“).“

11 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2025 m. birželio 30 d.

2. Lietuvos transporto saugos administracija iki 2025 m. birželio 29 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas